

Advies Erfgoed – 27 februari 2026 (CONCEPT)

Dommelen, Lage Heide Zuid

Deze locatie overlapt niet met een gebied 'Cultuurhistorische waarden' zoals opgenomen in de Omgevingsverordening, artikel 5.44 (Cultuurhistorische waarden) en op de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW). Er is dan ook geen sprake van strijdigheid met provinciaal belang in zake erfgoed.

Valkenswaard, Hoppenbrouwers

Deze locatie overlapt met een gebied 'Cultuurhistorische waarden' zoals opgenomen in de Omgevingsverordening, artikel 5.44 (Cultuurhistorische waarden) en op de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW). Dit betreft het gebied 'Beekdal van de Dommel'. Belangrijke op de CHW benoemde waarden zijn hier restanten van hakhoutbossen, houtwallen, zandpaden, greppels, die vaak ook de strookvormige percelering haaks op de beek markeren. Het plangebied betreft niet het dal van de Dommel zelf, maar een zijdal langs de Rijt, een gegraven zijloop van de Dommel. Het gebied ligt ingeklemd tussen hard begrensde stedenbouwkundige uitbreidingen uit de jaren 1960 en omvat naast de Rijt nog enkele (restanten) van houtwallen op oude kavelgrenzen.

Het voorliggende plan vormt een blijvend onevenredige aantasting van de waarden van het gebied zoals beschreven op de CHW en is daarmee strijdig met Omgevingsverordening, artikel 5.44. De stedenbouwkundige bebouwing 'kruipt' wel erg dicht op de Rijt die bovendien in een aantal varianten wordt vergraven zonder het relatief rechte historische tracé te respecteren. Een beperkte stedenbouwkundige invulling van het gebied Hoppenbrouwers, met meer afstand tot de Rijt en (als compensatie) herstel van houtwallen is wel denkbaar. Uitgangspunt van Omgevingsverordening, artikel 5.44 is niet alleen behoud, maar ook herstel en versterking van cultuurhistorische waarden

Valkenswaard, Weegbree

Deze locatie overlapt met een gebied 'Cultuurhistorische waarden' zoals opgenomen in de Omgevingsverordening, artikel 5.44 (Cultuurhistorische waarden) en op de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW). Dit betreft het gebied 'Akkercomplex Loonse Akkers'. Belangrijke op de CHW benoemde waarden zijn hier open akkers (waarbij ook het grondgebonden agrarische gebruik als waarde is benoemd), zandpaden en houtwallen.

Het voorliggende plan vormt een blijvend onevenredige aantasting van de waarden van het gebied zoals beschreven op de CHW en is daarmee strijdig met Omgevingsverordening, artikel 5.44. Waarden als 'open akkers' verdragen zich niet met een stedenbouwkundige invulling, zeker niet van het totale plangebied. Een beperkte stedenbouwkundige invulling tot op historische begrenzingen is wel denkbaar waar het betreft de ongeveer 50 meter diepe strook langs de Nieuwe Waalreseweg (oostzijde plangebied) die niet bij het historische akkercomplex hoort en voor de ongeveer 2 hectare grote ruimte tussen Weegbree en Dommelseweg (zuidwesthoek plangebied) waar een meer landschappelijke afronding van de stedelijke bebouwing gerealiseerd kan worden in combinatie met landschapsbouw.

Uitgangspunt van Omgevingsverordening, artikel 5.44 is niet alleen behoud, maar ook herstel en versterking van cultuurhistorische waarden.